

Felelős szerkesztő

Dr.

SALACZ ELEMÉR

Szerkesztőség:

1. ker. BELICEY-U.

9. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 120 k.

Negyedévre 30 k.

Egyes szám 2 k.

Kiadóhivatal:

1. K, BELICEY
UT 9. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyas Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

A vagyonsváltáság.

A pénzügyminiszter többször ünnepelesen kijelentette, hogy a földbirtokot nem fogja súlyosabban megterhelni, mint az ipart, a kereskedelmet, a banktőkét. Minnekünk az az érzésünk és meggyőződésünk, hogy ebben a vagyonsváltásában a bankember hurokja szorítja most a gazdák nyakát.

A földbirtok körülbelül 40—50 százalékos terhet fog viselni ezzel a vagyonsváltási számítással is, míg a részvénytőkét csak névlegesen terheli 10 százalékos, a valóságban pedig ennél is kevesebb, amint azt már kifejtettük. Ezenkívül pedig a banktőkét nem veri el a jég, de a mezőgazdaság termését egészen is tönkretelheti, amint azt legutóbb is szomorúan tapasztaltuk.

A földbirtok csak egyszer hajl a jövedelmet egy évben, a ház pedig holt tőke, amelyre a gazda rendszerint ráfizet, azonban a banktőkét állandóan forgatják s így egy esztendő alatt többször is kamatozhatnak.

Hegedűs Loránt odanyilatkozott, hogy a vagyonsváltásból származó bevételből külföldön levő adósságainkat fizeti ki s így a korona értékét javítja.

A terv szép, de éppen ilyen fontos és életbevágó feladat volna a termelő munka megindítása is idebent az országban. Kiszámíthatatlan haszonnal járna a mezőgazdasági gyári ipar fellendítése, de főképp a mezőgazdasági kultúra, a népműveltség fokozása s ennek következtében a többtermelés eszméjének valóra váltása a gyakorlatban.

Mi ebben az utóbbi irányban szeretnénk a magyar nép lelkét megmozdítani, lelkiismeretét megszólaltatni, tudásvágyát kiváltani s kulturáskomjasságát kipattantani.

Magyarországon nem lehetetlen dolog a mezőgazdasági termelőképesseget megkettőzteni, egy kalász helyett kettőt teremteni s a jövedelmet így többszörösen emelni. Csak a mezőgazdasági népkultúra helyes, célravezető fejlesztésére kell néhány milliárdot befektetni. Tehát erre is kell gondolni.

Hegedűs Loránt pénzügyminiszter gyakran hivatkozik arra, hogy a magyar földmívesosztály az országfundamentuma, a mezőgazdasági termelés pedig a nemzeti élet tápláló, életforrása.

Ez szent igaz! Éppen azért a vagyonsváltás törvényjavaslatával s iklát

zuzó gépezetet állított neki az ország talapatának és félünk attól, hogy az önálló magyar nemzeti élet tápláló forrásai s életforrásai eldugaszolódnak, ha a gazdaosztály megterhelése nem lesz arányos a többi társadalmi osztályéval. És ne higgyen a pénzügyminiszter azoknak, akik állandóan a gazdák ellen izgatnak és minden megterhelést a gazdák nyakába akarnak só: ni.

Tudjuk, hogy sem a földbirtokreformot, sem a vagyonsváltást közmegegyezésre megoldani nem lehet. azonban igyekezni kell a pénzügyminiszternek arra, hogy emberi lehetőség szerint egyenlő, igazságos mértékű alkalmazzon, nehogy a gazdák elvérezzenek és ne legyen, aki adót fizessen.

Mert ha nem vigyáz, ez lesz a vége és akkor bajok, nagy bajok lesznek!

Lángban az egész Kelet!

Szent háborút hirdetik: a török papok. — A magyarok is szerephez jutnak? — Egységes front Indiától Konstantinápolyig.

A Boszporus partjain megdördültek az ágyuk és a löpor nehéz füstje leszáll az Aranyszarv vize fölé. A Konstantinápoly utcáin eddig fennhéjázóan tüntető ántant katonák arcán a rémület szántja barázdáit és a süvítő lövedékek napról-napra közelebb hozzák a fanatizált törökök bosszuálló vasát. Az egész Kelet lángba borult és közel 20 millió ember özönlik Ázsia minden részéből a Félhold zászlaja alá, hogy végre leszámoljon a vérengző franciákkal, a zsarnok angolokkal és irtalmatlanul bosszút álljon Allah birodalmának megcsonkításáért. És ezeknek a hadaknak a szívében ott lobog a magyar bosszuvágy tüze is, mely egyelőre ki nem törhet, de az idők folyamán irtózatoss erővel fog végig szántani elnyomóinkon.

Az angol alsóházban a hadügyminiszter bejelentette, hogy a török-orosz hadak felvonulása és az eddig nagynehezen tartott frontok áttörése a Konstantinápoly körül felállított angol haderők megsemmisítésével fenyeget. Angol előőrsek elfogták Kemal pasa egy futárát, kinél röpiratot találtak, melyben a pasa fegyverbe hívja a világ összes török népeit és kihirdeti a szentháborút az ántant ellen.

Kisázsia egyik városában július 2-án haditanácskozás volt, melyen Szovjetország, Perzsia, Afganisztán, Kína, Bockhara, India és az egyiptomi törökök képviseltették magukat. Hírek szerint abban állapodtak meg, hogy Indiától Konstantinápolyig terjedő félkörben északnyugat felé harcvonalat állítsanak és egyesült erővel támadják meg mindazokat a népeket, melyek velük szembehegyezkednek.

A cseh, oláh és jugoszláv külpolitikai férfiak sűrűn tanácskoznak arról, hogy egy általános keleti felvonulás esetére milyen magatartást tanúsítsanak. Csehország helyzete különösen rossz, mert ha katonaságuk egy részét leküldik Romániába, a lengyelek azonnal támadásba mennek át. Az

oláhok hadserege megbizhatatlan, a hadsereg szelleme kritikán aluli és most azon próbálkoznak, hogy a magyarok barátságát szerezzék meg. Arról is szó volt, hogy bizonyos megszállott területeket visszaadnak, ha a magyarok részéről biztosítják a hadikészülődés beszüntetését.

Bulgária lázasan fegyverkezik. Megbízható hírek szerint néhány titokban felszerelt ezred az oláh határra indult.

Grosz messzehordó ágyuk a Konstantinápolyval szemben fekvő killukiai félszigetről megkezdték a főváros külvárosainak és előterének bombázását.

Az angol alsóházban egyik képviselő okmányokkal bizonyította, hogy a török-orosz hadsereg tele van német kiképző tisztekkel. A képviselő szemel két nagynevű német tábornok végzettségű nagy háború előkészítési munkálatait.

Az óriási előrelépésű törökök a Kara-nuerfeli félsziget előtt két görög-angol ezredet elhagytak.

Augusztusban elébb lép a lakásadó.

Az 1920—21. állami költségvetés 17. szakaszában rendelkezik az iránt, hogy 1921. évi augusztus elsejétől kezdve a lakók az 1918. évi bérek alapján 20 százalékos lakásadót tartoznak fizetni. A szakasz így szól:

Minden házbirtokos az állami házáadó 1918. évi alapjául vett haszonérték 20 százalékos köteles kincstári részesedés címen az 1921. évi harmadik lakbérnegyedétől kezdve minden lakbérnegyed első hónapjának 15. napjáig a kincstárnak befizetni. Ezt a kincstári részesedést a bérlő a házbirtokosnak (bérbeadónak) a bérlettárgy használata ellenében kikötött bérösszegezen és a fizetendő közüzemi pótlékon felül megtéríteni köteles. Az után az épület vagy épületrész után, a mely 1817. november 1-én nem volt bérbeadva és nem tartozott házbéradó alá, ezt a kincstári részesedést az után a bérösszeg után kell fizetni, amelyet az 1917. november 1-ét követő első bérbeadás alkalmával kikötöttek. Ha az épület egészen vagy részben házosztályadót fizet, a házbirtokos köteles a 20 százalékos kincstári részesedést olyan haszonérték után fizetni, amely haszonérték után 9 százalékos kulcs mellett az 1909: VI. t.-c. egyenlő házbéradó járna.

Villanyvilágítás 31 alföldi városban.

Még a tavasz folyamán említettük lapunkban, hogy egy külföldi pénzcsoport a gyomai határban Csudaballán és a határos Turkeve alkalmasnak mutatkozó területein földgázkutatókat végez. Célja volt a konzorciumnak az, hogy az Alföldet villanyvilágítással lássa el és a kunságot behálózó vicinális vasutaknak, iparműveknek hajtóerőt szolgáltatson.

Mint most örömmel értesülünk, a kutatók különösen a Gyomával határos Jász-nagykunszolgolok vármegyében meglepő sikerrel jártak és a kitermelésre különösen alkalmas földgázforrásokra akadtak.

Elhatározta a pénzcsoport, hogy Turkevén hatalmas villamos erőművet állít fel, mely most már a Tiszántul nagyrészt el tudja látni világitó és ipari árammal. Békés, Szolnok, Heves, Hajdu, Bihar és Csongrád vármegyéből eddig 31 város és nagyközség képviselője járult hozzá a nagyszabású tervhez, mely ha megvalósul, a szomszédos

Turkeve egyik leghatalmasabb ipari központja lesz az országnak.

Az erőmű létesítéséhez felhasználják az egervideki széntelepeket és a rendelkezésre álló minden vizierőt.

Ezeresztendő kényelme nem tanított meg bennünket semmire és két észlendő nyomorusága már megnyitja a magyar föld természeti kincsekben gazdag tárházát, mely kiszámíthatatlan arányban fogja fellendíteni szegényes és elhanyagolt Alföldünk közgazdasági életét.

— **Az ingatlanválság kulcsát véglegesen a minisztertanács állapítja meg.** A pénzügyminisztériumban tartott értekezleten megállapodtak abban, hogy az ingatlan vagyonválság kulcsa a pénzügyminiszter által Rubinek Gyula összeállítása alapján legutóbb beterjesztett táblázat és Gaál Gaszton táblázatának középárányosa legyen. Az ingatlan vagyonválság kulcsát véglegesen a minisztertanács fogja megállapítani. Ezután az értekezlet az ingatlan felszerelési válság kulcsával foglalkozott és elfogadta a Rubinek Gyulaféle talányozási rendszert. Eszerint a földbirtokos 500 holdig holdanként 225—250 koronáig terjedő összeget fizet a különböző birtokkategóriák szerint. Ha valakire ez a kivetés terhes, ez ellen felszólalhat és ha a normális állatállománynál kevesebbje van, levonásnak van helye. Ha azonban valakinek a normálisnál nagyobb az állatállománya, akkor minden többlet után 500 koronát fizet. Ezeket az eseteket az előjáróság fogja megállapítani. Az 500 hold szántó es réten felüli birtokoknál egyéni felvétel lesz. Az egész felszerelést értékelni fogják és ennek 8—12 százaléka lesz a vagyonválság, amely buza értékre szintén átszámítható és amennyiben a földbirtokos nem tudja kifizetni, betáblázhat lesz.

— **A 1000 koronán alul pénztári elismervények visszafizetése.** Az 1000 koronán alul pénztári elismervények beváltására augusztusban kerül a sor. A beváltás ugyanúgy a pénztári elismervény történetén, ahol a kényszerkölcsön alkalmával az illető fél a pénztári elismervényt kapta.

— **Miért késik a tisztviselői és munkás lakhelyek kijelölése.** A képviselőtestület határozata értelmében a tisztviselői és munkások részére a községi telkeket ad. Bár e határozat régebben meghozta, s bár egyesek az első részletet ki is fizették, mindez ideig semmi sem történt a tekintetben, hogy a házhelyek kijelöltesenek és az arra jogosultaknak birtokba adassanak. Nem értjük, miért ez a késlekedés. Ezzel kapcsolatban figyelmébe ajánljuk a tanácsnak azt, hogy a nemzetgyűlés 300 milliót szavazott meg az építkezés megindítására. Talán nem lenne céltalan lépéseket tenni az irányban, hogy ebből nekünk is jusson valami.

— **Cigányozatrájk.** A megélhetési viszonyok nehézségének hullámaim immáron megérzik a cigányzenészek is, akik ma már a lányérozásból megélni nem tudnak. Ezért az „Árpád”-ban muzsikált Bogdán féle zenekar arra kéri a bérlet, hogy adjon nekik bizonyos fix javadalmazást. Dacára annak, hogy ez még Kondoroson is meg van, az „Árpád” bérletje kérésüket nem teljesítette, mire a zenekar szerda estétől kezdve az „Árpád”-ban beszüntette a muzsikálást.

— **A tengeren túl se fenekeg tejfel.** Egy olvasónk levelet kapott Amerikából, a melyből kitűnik, hogy odaát sem valami rózsásak az állapotok. A munkaviszonyok állandóan rosszabodnak. A gyárak egy tekintélyes százaléka nem dolgozik, s a munkások tekintélyes része csak felváltva dolgozik; egy napi ellátás a mi pénzünk szerint 280 korona, s ezzel szemben egy munkás napi keresete 150 korona.

— **Tompa Irma menyasszony.** A Csáky színtársulat egyik legtehetségesebb tagját — Tompa Irma urhölgyet eljegyezte dr. Stammer Ágost szentesi rendőr fogalmazó.

— **Óriási gabonatermés Bácskában.** Szabadkáról jelentik: Bár az aratás még folyik a Délvidéken, sok helyen már kicsépelezték a gabonát s így megállapítható, hogy a Bácskában az idei terméshez hasonló már évek óta nem volt. Egy szabadkai kiscsászának a város mellett levő kettő és fél katasztrális hold földjén 64 mázsa buza termett, ami rekordot jelent a gazdasági életben. A bő termés ellenére is azonban a spekuláció úgy felverte a gabona árát, hogy 1 mázsa buza 900—1000 jugoszláv koronába kerül, ami megfelel 1600—1700 magyar koronának. Éppen így rendkívül bönnek ígérkezik a szőlőtermés is.

— **Az állam támogatni fogja a falusi építkezéseket.** Rernát István, a Gazdaszövetség elnöke több megbeszélést folytatott nagyatyáji Szabó István földművelésügyi miniszterrel a kislakások építése ügyében s a tárgyalások eredménye az lett, hogy az állam támogatni fogja a falusi építkezéseket, sőt az előmunkálatokat a földművelésügyi minisztérium már meg is kezdte.

— **Megszűnik a nagyobb címletű bankjegyek levonás nélküli beváltása.** A pénzügyminiszter kiadott rendelete értelmében az Osztrák-Magyar Bank felülbélyegzett tízezer és ezer koronás bankjegyeit július 16-tól augusztus 15-ig csak az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézkedése és fiókinézetéi s az állampénztárak és az állami jegyintézet kötelesek elfogadni. A bankjegyekből huszonöt százalékot vonnak le.

— **Az Osztrák-Magyar Bank kára a tanácsdiktatura idejéből.** A bécsi lapok jelentik: Az Osztrák-Magyar Bank megállapodott a magyar kormányval a tanácsdiktatura idején okozott károk ügyében. Ezeket a károkat kerek 3.1 milliárd koronával számolták el a likvidációs mérlegben. Ennek az összegnek egy része — 1.7 milliárd után — 1/2% kamatot állapítottak meg, viszont ennek fejében ezért az összegért a bank nem fizeti a bankjegyadót. A többi 1.4 milliárd után 5% kamatban állapodtak meg. Ez a megegyezés úgy jut kifejezésre a bank magyar üzletvitelében, hogy a követelés kamatjaképpen 1920. évre 81 millió koronával terhelték meg a magyar kormányt.

— **Hadiözvegyek és a férjhezmenetel.** Hadiözvegyek férjhezmenetelük előtt a családi viszonyokban beállott ezen körülményt jóval a házasságkötés előtt jelentésük be a hatóságnak, miután a férjhezmenetel következtében hadi özvegyi nyugdíjaikat fel nem vehetik, viszont a be nem jelentés sok munkát ró a közhatóságokra s az illetéktelenül felvett nyugdíjat különben is vissza kell fizetni.

— **Az ellátatlanok 1920—21-ben is a mostani fejadagot kapják.** A földművelésügyi miniszter megjelent rendeletével az 1921—22. gazdasági évben még eszközözendő hatósági ellátás kezdetének időpontját augusztus 15-ében állapította meg azzal a megjegyzéssel, hogy a jelenlegi fejadagokat további intézkedésig fentartja.

— **Mennyi hadiárva van a megyének?** Az árvaszéki elnök jelentése szerint Békésmegye egész területén 5003 hadiárva létezik.

— **A medve karmai közt.** Egy hamburgi filmfelvétel alkalmával, amely állatszeliidítést ábrázolt, a felvételen szereplő medve és egy dijbirkózó között rettenetes dulakodás támadt. A dijbirkózó nem tudott kiszabadulni a medve öleléséből. A szörnyű szorítás következtében elájult, mire a megvadult medve széjjeltépte. A dühöngő fenevadat csak nagynehézren tudták ártalmatlanná tenni.

— **A békésmegyei állatállomány.** Békésmegyében 64,400 szarvasmarha, 43,969 ló, 197,000 sertés és 10,834 juh található. Az ez évi szaporodás a szarvasmarhánál 8000, lónál 3721, sertésnél 41,000 és juhból 5400 darab.

— **Hadiözvegyek és árvák figyelme!** A Szibériában volt hadifoglyok az egyes táborok feloszlása után fennmaradt összegeket a honvédelmi miniszternek azon rendeltetéssel bocsátották rendelkezésére, hogy abból a Szibériában elhunyt magyar hadifoglyok özvegyei és árvái segélyeztetésnek. Ennélfogva a honvédelmi miniszter felhívja a most megjelölt és szükségét szenvedő özvegyeket és árvákat, hogy egyszeri kisebb segélyeztetésük céljából folyamodványukat a közigazgatásügyi hatóságok útján a Magyar Vöröskereszthez, Budapest, Andrássy-ut 8. szám alá nyújtsák be. A folyamodványból ki kell tünnie, hogy az özvegy férje és az árvák apja valóban a szibériai hadifogságban halt meg, továbbá, hogy hány árva maradt utána. A közigazgatási hatóságok megkerülésével beadott kérvények nem vételnek figyelembe. A benyújtás határideje 1921. évi augusztus hó 20. lesz.

— **A köztisztviselők kedvezményes ellátását félévvel meghosszabbították.** A minisztertanács a köztisztviselők kedvezményes ellátását, ugyszintén a nyugdíjasok, özvegyek és árvák ellátását is hat hónappal, december 31-ig meghosszabbította. Augusztus 1-től kezdődően a havi fejadagokat a napokban megjelent kormányrendelet a következőképpen állapítja meg: liszt 8 kg., burgonya 10 kg., zsír 80 dk., cukor 60 dk., só 1 kg. és egy kis doboz sacharin. Az árakat a következőképpen állapította meg a minisztertanács: finom tészta 1.50 K, főzöliszt 1.50 K, kenyérliszt 0.70 K, burgonya 0.50 K, zsír 16 K, cukor 3.40 K, só 1 K és egy doboz sacharin 0.68 K. A burgonyát hat hónapra egyszerre fogják megkapni a közalkalmazottak.

— **Ötvenezer korona a munkássegély alapra.** A földművelésügyi miniszter a vármegye alispánja részére a községi munkássegély alapok támogatására 50.000 koronát, mint állami segélyt utalt ki. Abban, hogy a segélyt miképpen kell elosztani, a miniszter később határoz.

— **A nők jogai Amerikában.** A Malin newyorki távirata szerint Wiscousin állam kormányzója aláírta a törvényhatóságtól megszavazott törvényt, a mely a nőknek teljesen ugyanazokat a jogokat adja meg, a melyekkel a férfiak rendelkeznek. A törvény szerint a nők férfiruhát is hordhatnak és bagózkodhatnak, ha ez nekik jól esik.

— **Elidegenített szerelem.** Érdekes kártérítési pert tárgyal legközelebb az egyik newyorki törvényszék. Frank C. Dej asszony 20 évi házasság után azt tapasztalta, hogy férjének szeretője meghidegült s ez a hidegség csakhamar rendszerezéssé lett. Hosszas kutatás után rájött, hogy férje egyik rokonát tünteti ki vonzalmával. A hitvesi hiúságában megbántott feleség erre „elidegenített szerelem” címen 100.000 dollár erejéig indított pert az új csillag ellen.

— **Hány ember lakja a földtekét?** Egy freiburgi földrajzprofesszor, Norbert Krebbs, az Aus Natur und Geisterwelt című folyóiratban cikket írt az emberi nem elterjedéséről a földön. A göttingai híres földrajzi tudós, Herman Wagner a XIX. század elején gyűjtötte össze legelőször az erre vonatkozó adatokat és akkoriban 100 millió embert számlált meg. Az 1916-iki világnépszámlálás szerint pedig 1971 millió lakosa van földünknek. Ebből Ázsiára 875, Európára 469, Észak-Amerikára 137, Dél-Amerikára 136, Ausztráliára és Oceániára 8 millió ember jut. Az ázsiai birodalomban 402 millió ember lakik, de ez a szám csak hozzávetőleges, mert Kinában lehetetlenség volna népszámlálást tartani.

Egy gazdasági ponyva előadó. Cim a kiadóhivatalnál megtudható.

A postai készpénzfizetések csökkentése.

A posta folyó évi június hó elején pénzfelhasználásának kezelésébe a vidéki pénzügyi intézeteket bevonta s ettől az időtől kezdve a postahivatalok pénzfelhasználásukat többé nem a távollévő postaiszolgálati pénztárakhoz, illetve a budapesti kézbesítő postahivatalhoz, hanem a vidék összes városaiban e. célra kijelölt pénzügyi intézetbe küldik be.

A postai forgalomba bevont pénzügyi intézetek mint a Pénzügyi Központ szervei, ennek szavatossága mellett működnek s a P. K. a befizetett összegeket folyószámlán a posta javára írja.

Ekkép tehetővé vált, hogy a posta pénzfelhasználása minden idővesztés nélkül jutnak el azokba a vidéki központokba, ahol azok újból való felhasználása lehetővé válik. A postások ekkép hozzájárulnak a vidék pénzügyi intézeteinek kielégítéséhez s a szervek központjának módjában áll a pénzfelhasználást a közvetlen közelből a központból való küldés mellőzésével, a lehető leggyorsabb módon odairányítani, ahol azokra szükség van, amiben a reform nagy közgazdasági jelentősége rejlik.

A postai pénzforgalomba bevont pénzügyi intézet, valamint jelentkezés esetén a többi helybeli pénzügyi intézet számlatulajdonosainak címére érkező postautalványok és csekk fizetési utalványok összegét a posta a számlatulajdonos kérelmére nem készpénzzel, vagy csekkel, hanem a pénzügyi intézetnél levő számlán jóváírás útján egyenlíti ki. A jóváírás az utalványok érkezésétől számított 24 óra alatt megtörténik, amiről a számlatulajdonos az utalványszelvények kézbesítése mellett nyomban értesítés nyer, s így a jóváírt összeg felett késedelem nélkül rendelkezhetik. A jóváírás és az arról való értesítés díjmentes.

A megbízott vidéki pénzügyi intézet számlatulajdonosai azonfelül mindennemű postai befizetéseket (utalvány, utánvételek, postai megbízás, távbeszélő előfizetési díj) a saját számlájuk terhére kibocsátott csekkel teljesíthetik a postahivatalnál (távirati utalványt ekkép befizetni nem lehet.) A csekk, ha az illető számlán fedezet van, korlátlan összegről szólhat. A csekkel fizető felek a postahivatalban soronkívül elégtételt kapnak.

Mindez a készpénzforgalom kívánatos apasztására vezet s a mellett növeli s felendíti a vidéki pénzügyi intézetek forgalmát.

Az újításnak másirányban való célszerű kihasználása is folyamatban van. Így megfontolás tárgyát képezi, hogy a pénzügyi intézetek és vállalatok postai készpénzbefizetéseiket a megbízott pénzügyi intézethez vagy a jegybank fiókjához teljesítsék s az ott nyert elismeréssel jelentkezzenek a postahivatalban, ahol az elismerést befizetésül (készpénz gyanánt) elfogadják. Hasonlóan tervbe van véve oly esetekben, amikor a postahivatal pénzkészlettel nem rendelkezik, az így érkezett utalványösszegeinek a megbízott pénzügyi intézet útján való kiegyenlítése. Ekkép a pénzügyi intézetek ismételt megolvasása, kézről-kézre való átadása s az ezzel járó kockázat lesz kikerülhető.

Joggal hisszük és reméljük, hogy az érdekelt körök a reform pénzügyi horderejét s az életviszonyokra kiható jelentőségét belátva, annak terjesztéséhez és teljes fejlesztéséhez a posta intenciónak megfelelően teljes erejükkel hozzá fognak járulni.

Szeged, 1921. július hó 13-ikán.

GYÖRGY, s. k.

posta táviráda főigazgató.

55 fokos hőség.

Mi is várhatjuk a hóhullámot.

A Neue Freie Presse szerint az idei természetellenes időjárás évtizedek óta nem tapasztalt hőségben nyilvánkozott meg. Legutóbb a hóhullám Amerikából indult ki; Newyork utcáin tucat számra hullottak el az emberek hógutában.

Anglia most szenved át a hóhullám retentés kinjait. Londonban 13-án 90° fahrenheit (50 Celsius) meleg volt. A vízvezetékek alig működtek és a halálozási statisztika katasztrófális adatokat mutat. Berlinben hetek óta 35—45° meleg van.

Hollandia mezőgazdaságát majdnem teljesen tönkre tette a hónapok óta uralkodó forróság, a meteorológiai feltevések szerint a hóhullámot mi sem fogjuk kikerülhetni és a nagy melegek a napokban esedékesek Magyarországon.

Egyház. Iskola.

* **Ismétlő-iskola.** Illetékes helyről kapjuk az értesítést, hogy egy a belső, mint a külső ismétlő iskolai tanítók 600 kor. tiszteletdíjukat 1000 koronára kérik emelni a képviselőtestületől. Hozzáértő ember még a kért felemeléssel sem alálja megfizetve a munkát, amit a tanítóknak végezni kell az ismétlő-iskolában, csak azután ne lennének üresek a tantermek s 300—400 tanköteles közül ne csak 18 jelennek meg az évről-évről. Ennek persze nem a tanítóság az oka, hanem az illetékes hatósági közegek, akiknek szigorúan kellene végrehajtani az erre vonatkozó törvényes intézkedéseket, de legkisebb gondjuk is nagyobb ennél. Pedig jó lenne már egyszer komolyan venni a tanítást is. Felvetjük az eszmét, foglalkozzunk vele az illetékesek, nem nagyobb hasznára lenne-e az ügynek, ha a községi iskolák igazgatója és egyelőre még vagy két községi tanító itt a községben helyeztetnék el a négy ismétlő iskolai osztály vezetésére, ezután az iskolaügyi teendők vétetnének el az amugy is más ügyekkel agyonterhelt jegyzőtől, s vezetésük a községi igazgató irányítása mellett a bent alkalmazandó községi tanítókra bízhatók. Ez mind ugyiszólván semmi, vagy nagyon csekély megterheléssel járna a behívottak lakbérére, de óriási nyereség lenne az iskolaügyre, ha az rendszeren gondoztatnék. Ezen eljárás versengésre is ösztönözné a községi tanítókat, ha tudják, hogy a törekvőknek kilátásuk van a községbe való bejutásra s nem kénytelenek egész életüket a községen kívül tölteni.

Törvénykezés.

§. **Felmentés büntetés házárok.** Az 1921. évi XXVIII. törvénycik értelmében a pénzbüntetések és pénzbírságok összege, valamint a büntető törvénycikkben és egyes más törvényekben megállapított értékhátrók a tízszeresükre emelteték fel.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Alólirottak Medvegy Annuskától, minthogy kijelentéseink tévedésen alapultak és így valótlanak, ezután is bocsánatot kérünk.

Szarvas, 1921. július 21.

Palotay Ferenc és Manczi.

* E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Regényesarnok.

A granadai rózsza

Írta: Jean Rameau

(27)

Mikor tizenegyet ütött az óra, Sartilly kisasszony levelette hófehér otthonkáját, nyári öltözetet vett föl, fejére szalmakalapot tűzött és fölment a kastély mögötti terraszra, hogy onnan egy látcső segítségével távolról megnézze azt a rokonszenves ökröt, a mely miatt egy fiatal barát könnyekre fakadt.

Csakhamar megpillantotta, a mint a barát a házfelügyelőt kísérve, a kis fahidon átment. Sartilly kisasszony pedig a következő pillanatban egy iskolásleány szélességével lefutott a lépcsőkön és a rá-

Vásárolunk mindenféle

GABONÁT

ELADUNK mindenféle mezőgazdasági eszközt

„FUTURA“

BÉKÉSMEGYEI KIRENDELTSÉGE

BÉKÉSCSABA, Kossuth-tér 8.

— Telefon 88. és 154. —

Helyi megbízott:

A Szarvasi Gazdák és Iparosok Szövetkezete.

— Telefon: 46.

1—13

csozathoz ment, hogy a különösen kedvelt ökröt mint háziasszony fogadja kastélya bejáratánál.

Az öröm csillogóvá tette tekintetét és rózsás pirt csalt arcába. Amint Lázár őt észrevette, azonnal tisztában volt, hogy kisé bajos lesz egyre csak a földet nézni, miért is a házfelügyelő görbe lábaira függesztette tekintetét; aztán pedig, mikor ezeket is már eléggé megnézte, Mazanil grófnét kereste föl tekintetével, aki egyenesen, mint egy kapitánya előtt megálló ujonc állott meg a szökőkút előtt és úgy tett, mintha megszámlálná a vízcseppeket.

Genovéva odament Mártonhoz és figyelmesen megvizsgálta minden oldalról, aztán élénken felkiáltott:

— De hisz ez az ökr nagyon csinos! Valóságos andaluziai szemei vannak!

Kis kacsójával megpaskolta az állat széles hátát, aztán tovább csevegett:

— Szeretném a cukrot? . . . Ön nem tudja? . . . Igaza van! Az olyan ökr, a ki zárdából jön, nagyon megszokta a mérsékletes életmódot és csak szalmát eszik. . . Majd kap szalmát!

Egyre csevegett és boldog volt, hogy kibeszélheti magát, mint egy gyermek, aki nem is bánja, ha meg se hallgatják, csak szabad legyen neki beszélni.

Az istálló felé tartott, miközben hátraszólt az ökrhöz:

— Legyen olyan szives, kedves vendégem, kövessen nyomban. Majd megmutatom lakosztályát.

Közben le is hajolt, egy marokra való fűvet tépett és megkínálta vele Mártont, aki először megszagolta, aztán pedig mohó örömmel elfogadta.

Folyt. köv.

A KÖZRAKTÁRBAN betöltendő a

„Segédraktárok“

állás. Az állást elnyerni óhajtok kérvényeiket személyesen nyújtsák be folyó hó 25-ig alólirott intézetnél.

Szarvasi Takarékpénztár.

Hentes üzletemben

a mai naptól kezdve naponta

FRIS VIRSLI

kapható, melyet Budapestről direkt e célra hozatott gépemmel készítek.

Mindenféle hentesáru.

Sertésus, juhhus napiárakon. Árak kívánatra házhoz szállítatnak.

Szives pártfogást kér tisztelettel

GYURIK GYÖRGY

1—?

hentesmester.

38/921 végreh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíró-
ságnak 1919. évi P. 1325/5 számú végzése kö-
vetkeztében Dr. Salacz Elemér ügyvéd által
képviselet Dr. Placskó Samu szarvasi lakos
javára 400 kor. — fill. s jár. erejéig 1920.
évi aug. hó 3-án foganatosított ki-
elégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 kor. —
fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.:
körülbelül 1 és fél métermázsas tyúk toll,
részben fosztott, részben pedig fosztatlan,
zsákokkal együtt nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíró-
ságnak 1920. évi P. 1707/2 számú végzése foly-
tán 400 kor. — fill. tökélettel, ennek
1919. évi augusztus hó 2-ik napjától járó
5%-os kamatai, és eddig összesen 290 kor.
— fillérben bíróság már megállapított költ-
ségek erejéig, Szarvason, II. ker. Arany Já-
nos-utca 429. házszám alatt leendő megtar-
tasára 1921. évi augusztus hó 1. napjának
delutáni 3 órája határidőül kifizetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108.
§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a
legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron
alul is el fognak adni.

Amennyiben az előírt ingóságokat
mások is le- és felülfoglaltatták s azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében
ezek javára is elrendeltek.

Kelt Szarvason, 1921. július hó 15. napján.

Molnár István
kir. bír. végrehajtó.

**Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország Magyarország.**

Pályázat házvezetőnői állásra.

A szarvasi ev. tanítónőképző Felügyelő-
bizottsága pályázatot hirdet házvezetőnői
állásra. Teendői: a köztartás rendjének és
tisztaságának felügyelete, evégből rendelke-
zik az összes cselédséggel, sőt e két feladata
körében az intézeti növendékek fölött fegyel-
mező joga van. Felelősség mellett kezeli az
intézeti raktárakat, vezeti a szükséges köny-
veket, gondoskodik a közétkező számára
piaci áruk beszerzéséről. Hatáskörében alkalm-
mazkodni tartozik a gazdaságvezető és az
igazgató utasításaihoz. Leginkább alkalmas
intelligens, gyermektelen tisztviselői özvegy,
aki alaposan ért a háztartási teendőkhez.
Javaldalmazása teljes ellátás (lakás, fűtés,
világítás, mosás) és havi 600 korona. Pá-
lyázati határidő augusztus 15. A pályázat az
igazgatóság címére küldendő.

Szarvason, 1921. évi július hó.

Bartos Pál Dr. Szirácsky János
eg. h. elnök. világi elnök.

Meghívó.

A „Szarvasi Központi
Szeszfőző-szövetkezet“ évi
rendes közgyűlést

f. hó 31-én delután fél 3 órakor tartja
a Szarvasi takarékpénztár nagytermében,
melyre a szövetkezet t. tagjait ezúton is
meghívom.

Marsal Soma s. k.
elnök.

A tárgysorozat, valamint a zárszámadások
s a hozzá tartozó jelentések a szeszfőző-
szövetkezet hivatalos helyiségében megte-
kinthetők. 1-2

Andrássy Dezső és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája
SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: épülettervezést és felépítést,
háztartozást, épület átalakítá-
sokat, gyár és raktár építke-
zéseket.

SZÁLLIT: meszet, cementet, homokot,
téglat, burkolólapokat, kavicsot,
kátránypapírt, gipszet, épület-
fát, palát, fedélcserpet, tűzifát
és szenet. Házát, telket keres
vevői részére.

KERESKEDEÉS: Piac térről község házával
szembe, Beliczey-ut 115. sz.
(volt Lusztig házba) helyez-
tetett át. 10-13

Szolid árak!

Üzlet átvétel!

Értesitem a t. c. közönséget,
hogy Boross György
fűszer üzletét
átvettem s ezt
árukkal dusan felszerelve
a saját nevem alatt tovább
3-3 folytatom.
Szives pártfogást kér
Demcsák Mihály.

Szolid árak!

Pontos felszerelés!

GUTTMANN LAJOS GÉPMŰHELYE

VOLT KARDOS ÉS GUTTMANN GÉPMŰHELY

Új és legmodernebb szerszámgépekkel a legjutányo-
cabban készít:

Mindenemű vas és fémpipari munkát.

Tömegcikkek gyártását elvállalja.

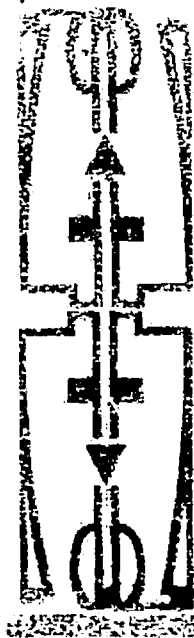
Autogén heggesztés és vágás a legjutányosabban.

A cséplési idő alatt raktárról szállít mindenemű gép-
alkatrészt, csapokat, szelepeket, komplett dugattyút,
gyűrűket, csapágyat, teljes vezérmű raktáron, dobko-
sár, gépszij, szelepek, stb.

Csapágyak kiöntése és esztergálása.

Az új gépekkel felszerelt műhelyben bér munkák is
végezhetők.

Mindenemű lakatos munkák pontos és jutányos
készítéssel

5-26

Teljes kazán felszerelés!

Kazánkovács munkák a legjutányosabban és felelős-
séggel végezhetnek!

Gépek átalakítása, teljes magánjáró öntvények raktáron.

Összes gép- és motor szerelési munkák!

Malmi munkák pontos, gyors és jutányos végzése!

Aratógépresek és mindenemű mezőgazdasági gépek
javítása és készítése. Az öszön megnyíló mezőgazda-
sági gépraktárban kaphatók lesznek az összes mező-
gazdasági gépek és eszközök, ekék, vetőgépek, mor-
zsolók, darálók, boronák, stb., melyek már most
előjegyezhetők.

Elvállal gazdaságok és műhelyek berendezését.

Veszek és eladok mindenemű gépet!

Fehér Kereszt drogéria

NAGYTRAFIK MELLETT, BELICZEY-UTON.

**Hajja lelkem,
mert olyan
csúnya magam?**

Mert eddig mindenféle vacak arckenőcsöt és
szappant használtam, de most végre megtud-
tam, hogy három nap alatt gyönyörű, bársony-
sima és üde hófehér lesz az arcom, ha

VÉNUSZ-

crémet és szappant használok. Rohanok is a
drogériába a nagytrafik mellett, mert másutt
sehol a világon ezt nem kapom meg. 7-12

Nyomatott özv. Csaszvan Györgyné könyvnyomdájában Szarvason Beliczey-ut 9 szám.